

KERK IN MOKUM

BLAD VOOR KERK EN SAMENLEVING | PROTESTANTSE KERK AMSTERDAM | ZOMER 2020

foto: Marijke Geels

De Noorderkerk begon in juni met een doopdienst met dertig mensen.

Kerk op anderhalve meter

Er mogen sinds 1 juni kerkdiensten worden gehouden met 30 mensen. Sinds begin juli met honderd. Bij binnenkomst de handen ontsmetten. In de kerkzaal 1,5 meter afstand houden. Zingen mag niet. Drie protestantse kerken vertellen over het opengaan van hun kerk.

'Afspiegeling van de gemeente'

De Noorderkerk viert sinds 1 juni de kerkdiensten met dertig mensen. Predikant, koster en ambtsdrager(s) niet meegeteld, de techniek en het muziketeam wel. Predikant Johan Visser: 'De mensen komen op uitnodiging. Zo hebben we op de eerste zondag van juni 's ochtends de doopouders en familie uitgenodigd. 's Avonds de jongeren van de koffiefabriek.'

Pionier-predikant Paul Visser: 'We nodigen de komende tijd een afspiegeling van de gemeente uit. Jong en oud. Het is een leerproces. Gemeentelieden moeten ervaringen delen zodat we samen kunnen ontdekken wat de beste manier is. De zitplaatsen organiseren op 1,5 meter afstand gaat goed, want het is een groot gebouw. Johan: 'Dat we niet mogen zingen, is lastig. Als predikant zeg je: 'We gaan nu zingen', maar je bedoelt: 'We gaan luisteren naar de voorzangers.'

Paul: 'Ook al waren er maar dertig mensen in de kerk, het was een andere beleving dan de weken daarvoor: je ervoer weer een stuk gemeenschap en dat is waardevol.'

Johan: 'De mensen zijn dankbaar en blij om naar de kerk te kunnen. We hoorden tot nu toe maar van één persoon die het te gevaarlijk vindt om te komen, maar we doen er alles aan om het risico zo klein mogelijk te maken. In juli en augustus komen er honderd mensen. Mensen kunnen zich aanmelden bij de wijkkirkingen: ze kunnen dan in een maand een ochtend- en een avonddienst bezoeken.'

Paul: 'Het geeft ook de mogelijkheid om in augustus, vanwege mijn vertrek naar Rotterdam, van de meeste mensen *live* afscheid te nemen. Ik doe dat in een drieluik van diensten. Hoe het in september gaat, hangt af van de ontwikkelingen van het coronavirus.'

'Bij elkaar online'

De Oranjekerk houdt tot en met augustus geen fysieke kerkdiensten. Bij de zondagse online vieringen laat zij mondjesmaat mensen toe. Predikant Jantine Heuvelink: 'Uit het oogpunt van de veiligheid is het voorlopig niet mogelijk om als gemeente bijeen te komen in fysieke kerkdiensten. Daarom kiezen we voor het doorgaan met online vieringen. Bij de uitzending mogen tien tot vijftien kerkgangers aanwezig zijn. Er is een werkgroep online kerkdiensten gekomen, die zich bezig houdt met het uitzenden van de kerkdiensten: misschien deze zomer eveneens met beeld.'

Werkgroep gebruiksplan

Ook is de werkgroep gebruiksplan in het leven geroepen, die bezig is het gebouw aan te passen aan de situatie. Tot nu toe kon er gezongen worden. Dat gaat met meer aanwezigen niet lukken. De leden van deze twee werkgroepen zijn de eersten, die de nieuwe situatie uitproberen en evalueren. In augustus maken we een plan voor september. Nu weten we nog niet hoe de samenleving er dan aan toe is en hoe de ervaringen van de aanwezigen bij de kerkdiensten zijn. In de gemeente is begrip voor de keuze om niet al fysieke kerkdiensten te organiseren. De zorg om onze kwetsbaarheid staat voorop. De gemeentelieden waarderen dit.

Mensen missen behalve de kerkdiensten ook het kerkgebouw en de ontmoeting. Daarom is de kerk open van maandag t/m donderdag van tien tot drie uur. Je kunt er zijn, een kaarsje opsteken, er is koffie en predikant Wielie Elhorst is daar regelmatig in de ochtend aanwezig voor gesprek.'

'Stap voor stap'

De wijkgemeente Osdorp-Sloten is sinds 1 juni weer voorzichtig begonnen met kerkdiensten: niet met dertig kerkgangers, zoals toegestaan was, maar met vrijwilligers, die het protocol willen testen. Toen het comfortabel voelde, werd het aantal vrijwilligers vergroot.

Ds. Martijn van Leerdam: 'De vrijwilligers moeten wennen aan het protocol: hoe moet je je gedragen en tegen welke praktische problemen loop je aan, zodat deze kunnen worden opgelost. De mensen moeten vertrouwd raken met de regels. Dat moet groeien. Wij geven aan: hoe naar de wc te gaan, hoe met drenkelende kinderen om te gaan en welke in- en uitgang moet je gebruiken. Ook brengen wij looplijnen aan. Als het vertrouwd is, kunnen deze vrijwilligers nieuwe vrijwilligers leren omgaan met de regels en op hun gemak stellen. We hopen in juli de eerste kerkgangers welkom te heten. In augustus is de bedoeling met vijftig tot zestig mensen te kerken.'

Veiligheid voorop!

Maar als het nog niet comfortabel voelt of als het elders fout gaat in het land, dan maken we pas op de plaats. Ieders veiligheid voorop! Een waterdicht plan bestaat niet, daarom stap voor stap. We kerken in De Opgang omdat daar honderd mensen in kunnen als de tussenwanden worden verwijderd. In de Sloterkerk kunnen dertig mensen en die is daarom te klein. Sommigen staan te trappelen en anderen komen liever nog niet naar de diensten omdat ze in de risicogroep zitten. Wij blijven online de kerkdiensten uitzenden. Maar het is zo waardevol om elkaar te zien. Mensen kunnen uitkijken naar en genieten van de vieringen.'

STADSPREDIKANT

Bestaansaplaus

Tim Vreugdenhil, stadspredikant

Reageren? Mail naar redactie@protestantsamsterdam.nl

Recent kreeg ik een email van Stefan, eind twintig en werkzaam als *deejay*. Hij schrijft: het is een heel raar gevoel, Tim. Ik ben een *deejay* zonder *dance-events*. Jij een dominee zonder diensten. Opeens moeten we nadenken over wie we zijn als niemand kijkt.

Allemaal hadden we drie maanden lang veel minder vrienden en collega's, minder *meetings* en borrels, minder of zelfs geen bezoek. Iedereen, in welke situatie ook, had de afgelopen tijd minder publiek. De zaal van Amsterdam stond leeg. Wie bèn je dan?

Abraham had volle zalen. In zijn tijd en stad speelt hij zijn rol met verve. Opeens klinkt er

een stem: Abraham! Stop de voorstelling. Verlaat je zaal. Doe het licht uit. Abraham schrikt. Soms is stil zijn prima, maar dit klinkt te leeg. Stoppen? Geen publiek meer? En dan? Toch doet hij het. Hij begint aan een eenzaam avontuur. Nooit meer kreeg hij het publiek dat hij had. Wel kwam hij dichterbij zichzelf en bij de bron van zijn bestaan. De Bijbelse traditie moedigt mensen aan om 'kinderen van Abraham' te worden. Mensen die het uithouden in lege zalen. Mensen die meer zichzelf zijn als er minder toeschouwers kijken. Mensen die niet leven van uiterlijk applaus, maar vanuit innerlijke vrede.

Draaien of (s)preken is niet leuk zonder publiek. Maar, zegt Stefan zelf al, er is ook een andere

kant. 'Door de komst van leegte is er (eindelijk) ruimte voor soberheid, rust en bezinning. Ik merk behoefte aan een gesprek over de zin van het leven.'

Ik denk dat Stefan gevoel heeft voor de weg van Abraham. Ik wens hem toe dat ook hij op een dag de zandkorrels onder zijn voeten en de sterren boven zijn hoofd hoort klappen, als groet van zijn Schepper. Want dát is wat je pas in de stilte echt horen kunt: bestaansaplaus. Van Hem. Gewoon. Om wie jij bent.

PLEISTERPLAATSEN

In deze rubriek laat iedere wijkkerk van de Protestantse Kerk Amsterdam een eigen geluid horen: soms is dat een korte overdenking, een andere keer schrijft een kerk over een bijzondere activiteit. Leer de kerken van de Protestantse Kerk Amsterdam kennen, het zijn stuk voor stuk pleisterplaatsen voor de ziel.

Op zoek naar een kerk? De kleurige bolletjes op de kaart corresponderen met de kerken in de verschillende stadsdelen, zo heeft u een idee waar de kerk staat. Voor adressen zie: protestantsamsterdam.nl.

Westerkerk Centrum

Cristina Pumplun missionair vicaris Westerkerk
westerkerk.nl

Het was een stralende vrijdag halverwege mei en het was nog stil in de stad. Een enkele buurtbewoner genoot van het zonnetje langs de gracht. Op deze dag zou de Westerkerk voor het eerst na maanden open gaan voor wie een kaars wilde branden en op verhaal wilde komen. Om half vier opende de koster de grote groene deuren. Het zonlicht en een zachte wind stroomden naar binnen alsof zij bij de deur hebben gewacht. En in het kielzog van zon en de wind stond zij daar.

Met een grote glimlach op haar gezicht stapte ze de kerk binnen. Ze werd geraakt - zo zei ze later - door het moment: na al die maanden weer in de Westerkerk. 'Het was thuiskomen.' Zo zal het velen vergaan nu de deuren op zondag 5 juli zijn open gegaan voor de eerste kerkdienst na maanden. Het is passen en meten, maar 's zondags is de Westerkerk weer open: welkom thuis allemaal!

Noorderkerk Centrum

Paul Visser pionier-predikant Noorderkerk
noorderkerk.nl

Via deze pleisterplaats hebben we elkaar steeds even ontmoet. Althans, voor zover je eraan toe kwam om in het voorbijgaan even kennis te nemen van de gedachte die ik daar gedropt had. Het was soms peinzen: wat ga ik nu weer delen? Tegelijk gaf het steeds plezier als er dan toch weer iets opborrelde, waarvan je hoopte dat het op een of andere manier verfrissend te denken zou kunnen geven. Daar is het per slot van rekening een 'pleisterplaats' voor. Ik heb natuurlijk geen idee wie hier door de loop van de tijd een moment is neergestreken, maar dank God als het die en gene bij tijd en wijle een zetje gaf om verder te trekken op de weg van geloof, hoop en liefde. Nu ik voor de laatste keer op deze plek voorbijkom, omdat mijn route na de zomer richting O10 gaat, groet ik alle voorbijgangers van ooit met de vrede van Christus!

Keizersgrachtkerk Centrum

Daan Schut gemeentelid Keizersgrachtkerk
keizersgrachtkerk.nl

Wie zijn uw filmhelden? U kunt er vast een aantal noemen. Deze zomer gaan de diensten over (hoofd)personen uit films. Welk personage maakte grote indruk? En is misschien een (droom)voorbeeld of inspiratiebron of juist helemaal niet. Is uw of jouw favoriet te koppelen aan een verhaal of personage uit de Bijbel? Hoe inspireert het voor je eigen leven? Gemeenteleden konden voorstellen insturen. Ds. Sietske van der Hoek is op zondag 5 juli al aan het woord geweest. Ging het inderdaad over 'Alice in Wonderland'? Wat zullen de keuzes zijn van ds. Bram Grandia (hij komt ook deze zomer langs), drs. Geeske Hovingh (gast uit de Ekklesia), theoloog Alain Verheij, pastor Wilna Wierenga en de gemeenteleden Nico Brouwer en Henk Enserink? Zij maken die keuzes samen met een liturg. Zo ontstaat een serie diensten, volgens de vertrouwde 'zomerformule' van de Keizersgrachtkerkgemeente: eenvoudiger van opzet, maar zeer inhoudelijk en prikkelend. Ik zie er naar uit.

De Ark Noord

Chamaya Oppewal tienerwerker in Noord
arkmiddennoord.nl

De afgelopen maanden is het tienerwerk bij Nova Noord in de kerken in Amsterdam Noord behoorlijk veranderd. Van elke twee weken afspreken, lekker samen eten en wat spelletjes doen, naar alleen nog maar online contact. Als tienerwerker moet je altijd al flexibel en direct reageren op situaties, maar in deze coronatijd heb ik de definitie van 'flexibel' nog een keer uit moeten vinden. Wanneer ik dit bedenken, moet ik vooral denken aan

hoe dit voor de tieners moet zijn. In deze periode probeer ik door toch elke week contact te leggen en hen aan te sporen onderling contact te zoeken, deze periode zo fijn mogelijk te maken voor hen. Het blijft lastig, maar daar ben ik de tienerwerker voor. Om hen juist in moeilijke tijden te helpen en bij te staan waar nodig!

Bethelkerk Noord

Trinus Hibma predikant Bethelkerk
bethelkerkamsterdam.nl

Op pinksterzondag vierde de Pakistaanse gemeente in de Bethelkerk de dienst mee in de persoon van de secretaris van deze gemeente. Hij las in het Urdu (voertaal in Pakistan) Handelingen 2, de geschiedenis van het pinksterfeest. Wonderlijk, maar we begrepen het allemaal!

Na afloop kregen we een uitgave uitgereikt van *Kerk in Actie* met als titel: Mensen van Hoop, Christenen in Pakistan. Je schrikt er steeds weer van wat voor een gediscrimineerde, onderdrukte en bedreigde minderheid (1,8%) de christenen in Pakistan vormen. Asia Bibi, de vrouw die vals beschuldigd werd van godslastering en ter dood werd veroordeeld, maar toch nog het land uitkwam, is daarvan een bekend voorbeeld. Toch sta je er van te kijken wat de christelijke gemeenschap in Pakistan onderneemt om staande te blijven en kwetsbare mensen te steunen door muziek, sport, educatie en gesprekken met de islamitische bureaus. Ze verdienen aller steun.

Jeruzalemkerk West

Richard Saly predikant Jeruzalemkerk
jeruzalem-kerk.nl

Iemand vraagt me uitdagend of het nog leuk wonen is in de stad met al die rondslingerende vuilniszakken en een rattenplaag die ophanden is. Zo kun je vanuit de groene regio naar de stad kijken. De stad als verzamelplek van veel ellende en vuil. Het heeft geen zin te ontkennen dat het er is. Maar dan lees ik in een boek de volgende zin: 'In de stad vinden we per vierkante meter meer beeld van God dan waar ter wereld ook.' Alle mensen die ik tegenkom, zijn - hoe dan ook, waar dan ook - door God bedoeld beelddrager van Hemzelf te zijn. Ik zie daar niet altijd iets van. Ook niet bij mijzelf. Maar alleen geloven in wat ik kan zien, zou wel heel armoedig zijn. Dus kijk ik naar deze stad als een plek met de grootste dichtheid aan beelddragers van God. Dan kan God niet ver weg zijn.

De Opgang-Slotterkerk Nieuw-West

Martijn van Leerdam predikant Osdorp-Sloten
osdorpsloten.nl

Ik wil u graag voorstellen aan mijn nieuwe adoptiekinderen. Het zijn er vijf. De eerste is voor plastic en blik. De tweede is voor papier. De derde en de vierde zijn voor restafval. De vijfde is voor glas. Jawel, u leest het goed: mijn gezin heeft een vijftal vuilcontainers geadopteerd. Dat is geen kleinigheid. Je tekent zelfs een officieel contract met de gemeente Amsterdam. In ruil ontvang je een grijper, een rol vuilniszakken en een uitnodiging voor een bijeenkomst met andere verheugde adoptieouders. Het was natuurlijk niet ons eigen idee. We werden geïnspireerd door een ander gezin uit onze gemeente, in Osdorp, die een heuse prikgroep opgericht heeft. Dat zouden meer mensen moeten doen. Achterberg omschrijft Jezus in een gedicht als 'koopman in oudroest' (*Liedboek*, pagina 967). Als er iets van waarheid schuilt in dat beeld, dan is het oprapen van een platgereden blikje energiedrank meer dan een simpele handeling.

De Binnenwaai Oost

Alexander Noordijk pastor De Binnenwaai
debinnenwaai.nl

'Het leven is zo weerbarstig', zei iemand laatst tegen mij, 'en dan is alle hoop verloren. Herken jij dat?' Ze keek mij vragend aan. Ik moest even nadenken en zei: 'Niets is minder waar, we krijgen allemaal op onze eigen manier te maken met barstjes en scheuren. Misschien wel door ziekte, door gekwetste gevoelens of geschaad vertrouwen, door inzet die niet mocht baten of door hoop die tevergeefs bleek. Alleen vertelde ik haar, hoe jouw en mijn barstjes en scheuren er ook uitzien, dat is niet het einde van de wereld. Want naast de gebrokenheid die er is in deze wereld en in ons eigen levens, is er ook heelheid. Soms kan juist door die barstjes heen het licht binnenkomen in je leven en kan door jouw scheuren heen een schitterend licht verspreid worden. Misschien wel zonder dat je het op dat moment doorhebt.'

Elthetokerk Oost

Martijn van Laar predikant Elthetokerk
elthetokerkamsterdam.nl

'Laat uw koninkrijk komen'. Een regel uit het Onze Vader, het gebed dat Jezus zijn volgelingen leerde. 'Laat het komen', *eltheto*, staat er in het Grieks. De naam van de Elthetokerk herinnert aan dit gebed. Een gebed vol verlangen naar een wereld waar goedheid en trouw elkaar ontmoeten en het recht de vrede met een kus begroet. Een naam vol hartstocht voor gerechtigheid. Soms zien we de contouren van die wereld, in mensen opstaan voor het recht, die omzien naar elkaar, die 'trouw liefhebben, recht doen en nederig wandelen met God' (Micha 6:8). 'Laat uw Koninkrijk komen'. Een mooie naam voor een kerk. Een naam die uitnodigt om ook voor dat Rijk te gaan, bescheiden, maar met liefde en lef, met verlangen en geloof. Als je deze zomer nog eens langs de Elthetokerk loopt of fietst, laat die naam je dan bemoedigen en aansporen. Goede zomer!

Kerkdiensten Amsterdam - juli/augustus/september 2020

WIJK	KERK	TIJD	ZONDAG 12 JULI	ZONDAG 19 JULI	ZONDAG 26 JULI	ZONDAG 2 AUGUSTUS	ZONDAG 9 AUGUSTUS
Centrum	Keizersgrachtkerk	10.30	Ds. Bram Grandia	Drs. Geeske Hovingh	Theoloog Alain Verheij	Pride kerkdienst Ds. Wielie Elhorst	Pastor Wilna Wierenga
	Noorderkerk	10.00 18.30	Ds. Paul Visser Ds. Paul Visser	Ds. Chris van Andel Ds. Jasper de Koning	Ds. David v.d. Meulen Prop. René Visser	Gastpredikant Ds. André Meulmeester	Ds. Paul Visser Ds. Johan Visser
	Oude Kerk	11.00 18.30	Ds. Klaas Holwerda Abdijvesper	Ds. Eddy Reefhuis Evensong	Ds. Jessa v.d. Vaart Abdijvesper	Ds. Eddy Reefhuis Choral Evensong	Ds. Jessa v.d. Vaart Abdijvesper
	Oude Lutherse Kerk	10.30	Ds. Nienke Vos	Ds. Marieke Brouwer	Ds. André v.d. Stoel	Drs. Guido Leerdam	Ds. Marieke Brouwer
	Westerkerk	10.30	Ds. Herman Koetsveld	Ds. Herman Koetsveld	Ds. Jan Peter Schouten	Ds. Herman Koetsveld	Ds. Bernard Luttkhuis
	Diensten met Belangstellenden	10.00	Ds. Taco Koster	Ds. Karsten van Staveren	Prop. Marijke Gehrels	Ds. Jan Mudde	Ds. Gert v.d. Meeberg
	De Waalse Kerk	11.00	Pasteur Henk Spoelstra	Pasteur Henk Spoelstra	Pasteur Henk Spoelstra	Pasteur Daniel Ribs	Pasteur Daniel Ribs
	Stichting Citykerk in Oosterkerk	10.00	Geen dienst	Geen dienst	Geen dienst	Geen dienst	Geen dienst
Noord	De Ark	10.00	Via link op website Bethelkerk	Via link op website Bethelkerk	Via link op website Bethelkerk	Via link op website Bethelkerk	Via link op website Bethelkerk
	Bethelkerk	10.00	Ds. Kees Zwart	Ds. Lützen Miedema	Ds. Kees Zwart	Ds. Kees Zwart	Ds. Margrietha Reinders
	Nieuwendammerkerk	10.00	Via link op website Bethelkerk	Via link op website Bethelkerk	Via link op website Bethelkerk	Via link op website Bethelkerk	Via link op website Bethelkerk
	Dorpskerk Durgerdam	10.30	Geen dienst	Geen dienst	Geen dienst	Geen dienst	Geen dienst
	Ransdorp-Holysloot	10.00	Bevestigingsdienst Ds. Gerdien Neels (14.30)	Ds. Klaas Holwerda	Ellen Kok	Mw. Sanne-Floor Prins	Ds. Liesbeth Baars
	Dorpskerk Zunderdorp	10.00	Ds. Taco Koster	Ds. Jenno Sijtsma	Ds. Cor Ofman	Ds. Pieter Boomsma	Predikant onbekend
West	Hebron	12.00	Jurjen de Bruijne	Geen dienst	Geen dienst	Geen dienst	Geen dienst
	Jeruzalemkerk	10.00	Ds. René van Loon	Ds. David v.d. Meulen	Ds. Willem Jan de Hek	Ds. André Martens	Ds. Marleen Blootens
	Nassaukerk	10.30	Ds. Piet Kooiman	Ds. Jan Delhaas	Ds. Erica Meijers	Ds. Jan Delhaas	Ds. Ben de Boer
	Westerwijk	10.30	Geen dienst	Geen dienst	Geen dienst	Geen dienst	Geen dienst
Nieuw-West	De Opgang / Slotkerk	10.00	Samen in De Ark	Ds. Bart Niek v.d. Zedde	Samen in De Ark	Ds. Martijn van Leerdam	Egbert Fokkema
	De Ontmoeting & Regenboog-gemeente in: De Ark	10.00	Ds. Coosje Verkerk	Samen in De Opgang	Pastor Martin de Jong	Samen in De Opgang	Drs. Renger Prent
Zuid	Oranjekerk	10.00	Via link op website Thomaskerk	Via link op website Thomaskerk	Via link op website Thomaskerk	Ds. Evert Jan de Wijer	Ds. Arnoldien van Berge
	Pelgrimskerk	10.30	Ds. Fokko Omta	Ds. Nelly Versteeg	Ds. Bram Sneep	Ds. Jacob Meinders	Ds. Sieb Lanser
	De Thomas	10.30	Ds. Jantine Heuvelink	Ds. Evert Jan de Wijer	Drs. Hanna van Dorssen	Via link op website Oranjekerk	Via link op website Oranjekerk
	Vrijburg	10.30	Ds. Joost Röselaers	Ds. Lodewieke Groeneveld	Ds. Joep de Valk	Jasper Dijkman	Ds. Lodewieke Groeneveld
	Willem de Zwijgerkerk	10.00	Via link op website Thomaskerk	Via link op website Thomaskerk	Via link op website Thomaskerk	Via link op website Thomaskerk	Via link op website Thomaskerk
Oost	De Binnenwaai	11.00	Samen in Elthetokerk	Hanna Wapenaar	Samen in Elthetokerk	Samen in Muiderkerk	Herma Visser
	De Bron	10.00	Ds. Margrietha Reinders	Ds. Dirk-Jan Thijs	Ds. Margrietha Reinders	Predikant onbekend	Predikant onbekend
	Elthetokerk	10.00	Ds. Martijn van Laar	Samen in De Binnenwaai	Pastor Alexander Noordijk	Samen in de Muiderkerk	Ds. Paula de Jong
	Muiderkerk	10.30	Samen in de Elthetokerk	Ds. Greteke de Vries	Samen in de Elthetokerk	Ds. Dik Fisser	Geen dienst
Zuidoost	De Nieuwe Stad	9.30	Guido Leerdam (10.00)	Ds. Cor Ofman (10.00)	Ds. Kristel v.d. Horst (10.00)	Samen in De Drie Stromen	Samen in De Drie Stromen
	De Drie Stromen	9.30	Samen in De Nieuwe Stad	Samen in De Nieuwe Stad	Samen in De Nieuwe Stad	Ds. Dirk Wolse	Ds. Justine Aalders

Op de websites van de kerken vindt u actuele informatie en een link, als kerkdiensten online worden uitgezonden. Er is geprobeerd om het rooster accuraat te maken maar er kunnen dingen zijn veranderd, check daarom de website van de kerk. U vindt ook een overzicht van de internetdiensten op protestantsamsterdam.nl. Op deze site kunt u ook de adressen van de kerken vinden.

Kerkdiensten Amsterdam - juli/augustus/september 2020

WIJK	KERK	TIJD	ZONDAG 16 AUGUSTUS	ZONDAG 23 AUGUSTUS	ZONDAG 30 AUGUSTUS	ZONDAG 6 SEPTEMBER
Centrum	Keizersgrachtkerk	10.30	Nico Brouwer	Henk Enserink	Pastor Robert Jan Nijland	Dr. Jan Krans-Plaisier
	Noorderkerk	10.00 18.30	Ds. Johan Visser Ds. Paul Visser	Ds. Paul Visser Ds. Johan Visser	Ds. Jan Scheele Goedhart Ds. Pim Verhoef	Ds. Johan Visser Ds. Johan Visser
	Oude Kerk	11.00 18.30	Ds. Harry Pals Abdijvesper	Ds. Jessa v.d. Vaart Abdijvesper	Dr. Peter Tomson Abdijvesper	Ds. Jessa v.d. Vaart Choral Evensong
	Oude Lutherse Kerk	10.30	Ds. Andreas Wöhle	Ds. André v.d. Stoel	Ds. Andreas Wöhle	Ds. Andreas Wöhle
	Westerkerk	10.30	Ds. Herman Koetsveld	Ds. Frans Breukelman	Ds. Herman Koetsveld	Ds. Herman Koetsveld
	Diensten met Belangstellenden	10.00	Ds. Taco Koster	Ds. Taco Koster	Evangelist Jurjen te Brinke	Ds. Taco Koster
	De Waalse Kerk	11.00	Pasteur Daniel Ribs	Pasteur Liesbeth van Hilten	Pasteur Henk Spoelstra	Pasteur Henk Snoek
	Stichting Citykerk in Oosterkerk	10.00	Geen dienst	Geen dienst	Geen dienst	Onbekend
Noord	De Ark	10.00	Via link op website Bethelkerk	Via link op website Bethelkerk	Via link op website Bethelkerk	Onbekend
	Bethelkerk	10.00	Ds. Trinus Hibma	Pastor Alexander Noordijk	Ds. Trinus Hibma	Onbekend
	Nieuwendammerkerk	10.00	Ds. Paula de Jong	Via link op website Bethelkerk	Ds. Jan Lammers	Via link op website Bethelkerk
	Dorpskerk Durgerdam	10.30	Geen dienst	Geen dienst	Ds. Pieter v.d. Woel	Geen dienst
	Ransdorp-Holsloot	10.00	Suzanne Holsappels	Annemieke v.d. Meiden	Ds. Marino Camarasa	Ds. Gerdien Neels
	Dorpskerk Zunderdorp	10.00	Ds. Taco Koster	Ds. Taco Koster	Ds. Koos Staat	Ds. Taco Koster
West	Hebron	12.00	Jurjen de Bruijne	Jurjen de Bruijne	Bas van Dieren	Finn Szumlas
	Jeruzalemkerk	10.00	Ds. Jan v.d. Wolf	Ds. Chris van Aniel	Ds. Richard Saly	Ds. Richard Saly
	Nassaukerk	10.30	Ds. Margrietha Reinders	Ds. Roel Knol	Drs. Arjette Kuipers	Ds. Lydia Meiling
	Westerwijk	10.30	Geen dienst	Geen dienst	Geen dienst	Geen dienst
Nieuw-West	De Opgang / Slotkerk	10.00	Drs. Hilda Akkerman-de Haan	Ds. Jan Scheele Goedhart	Ds. Martijn van Leerdam	Ds. Edith Plantier
	De Ontmoeting & Regenbooggemeente in: De Ark	10.00	Ds. André Fox	Ds. Piet Kooiman	Prop. Tjitske de Vries-Meijer	Ds. Julia van Rijn
Zuid	Oranjekerkerk	10.00	Ds. Wielie Elhorst	Ds. Jantine Heuvelink	Ds. Fieke Klaver	Ds. Wessel Stoker
	Pelgrimskerk	10.30	Christiaan Koldewijn	Ds. Harmen de Vries	Ds. Jaap Doolaard	Ds. Harmen de Vries
	Thomaskerk	10.30	Via link op website Oranjekerkerk	Ds. Alex van Heusden	Ds. Evert Jan de Wijer	Ds. Evert Jan de Wijer
	Vrijburg	10.30	Ds. Joep de Valk	Ds. Joost Röselaers	Ds. Joep de Valk	Ds. Joost Röselaers, Ds. Japke van Malde, Ds. Lodewieke Groeneveld
	Willem de Zwijgerkerk	10.00	Via link op website Thomaskerk	Via link op website Thomaskerk	Via link op website Thomaskerk	Ds. Klaas Holwerda
Oost	De Binnenwaai	11.00	Samen in Muiderkerk	Ds. Greteke de Vries	Pastor Alexander Noordijk	Pastor Alexander Noordijk
	De Bron	10.00	Predikant onbekend	Ds. Marjolein Hekman	Predikant onbekend	Bevestiging Ds. Gerbrand Molenaar en Prop. René Visser
	Elthetkerk	10.00	Samen in de Muiderkerk	Samen in De Binnenwaai	Ds. Marleen Blootens	Ds. Martijn van Laar
	Muiderkerk	10.30	Ds. Klaas Vos	Samen in De Binnenwaai	Ds. Margrietha Reinders	Ds. Greteke de Vries
Zuidoost	De Nieuwe Stad	9.30	Samen in De Drie Stromen	Samen in De Drie Stromen	Samen in De Drie Stromen	Ds. Justine Aalders e.a.
	De Drie Stromen	9.30	Drs. Renger Prent	Ds. Hantie Kotzé	Ds. Evelien Plaisier	Samen in De Nieuwe Stad

Op de websites van de kerken vindt u actuele informatie en een link, als kerkdiensten online worden uitgezonden. Er is geprobeerd om het rooster accuraat te maken maar er kunnen dingen zijn veranderd, check daarom de website van de kerk. U vindt ook een overzicht van de internetdiensten op protestantsamsterdam.nl. Op deze site kunt u ook de adressen van de kerken vinden.

Muiderkerk Oost

Greteke de Vries predikant Muiderkerk
muiderkerk.nl

Als het een *hype* is, dan is het voorbij in de zomerse weken dat deze *Kerk in Mokum* op de mat valt. Maar het kán geen modeverschijnsel zijn. Daarvoor zit het te diep ingebakken in onze cultuur. Institutioneel racisme. Mij lijkt het nodig om onszelf als gemeente en als Protestantse Kerk Amsterdam onder de loep te nemen. Hoe komt het dat we nog altijd, in Amsterdam!, een overwegend witte kerk zijn? Hoeveel mensen van kleur zijn er ambtsdrager, leden van commissies en werkgroepen? Hoe gemengd is ons gemeentelieven? Welke obstakels zijn er voor gelijkwaardige participatie, gedeelde verantwoordelijkheden? Wat doen we er met elkaar tegen? Protestantse hiërarchie hiërarchie tegen de kerk van Rome. Dat was geen glorieuze tijd, hoewel veranderingen nodig waren. Kunnen we nu samen, wit en zwart, heilige huisjes in onze eigen kerk te lijf gaan? Offers brengen omwille van een voluit pluriforme kerk? Eerst maar eens een gesprek over wat die dan zijn. Wie wil met ons in de Muiderkerk meepraten?

Oranjekerk Zuid

Wielie Elhorst vervangend predikant Oranjekerk
oranjekerkamsterdam.nl

Ik lees elke morgen een stukje uit het boek *Mijn heldere afgrond. Overpeinzingen van een moderne gelovige*. Het is geschreven door de Amerikaan Christian Wiman en prachtig en heel knap vertaald door Willem Jan Otten. Ik schrik er voor terug de tijd waarin we ons bevinden religieus of anderszins te duiden, maar Wiman reikt iets aan dat ik toch de moeite waard vind: de waarde van gemis, of zoals hij het ook wel noemt: verlangen. Juist dit noemt hij als vindplaats voor geloof: het niet-hebben in plaats van het hebben. Met de woorden van een andere auteur gebruikt hij een mooi beeld: 'Want wanneer breekt een bes zoeter op de tong dan wanneer men er naar verlangt haar te proeven?' We missen, we verlangen in deze tijd waarin veel niet kan. Maar juist dat kan een bron zijn van geloof, niet als een trucje, maar als een uitnodiging te verdragen, te verdragen, daarin te oefenen en te ontvangen waar je het niet verwacht.

foto: Peter van der Wal

De Thomas Zuid

Evert Jan de Wijer predikant De Thomas
dethomas.nl

Op het moment dat u dit leest, is het vakantie. Doorgaans zou ik u nu onderhouden over het *dolce far niente* of de noodzaak tot een lege, stille tijd, een *vacare*. Maar we leven in vreemde tijden waarin we nu juist gedwongen waren om niets te doen of althans weinig te mogen. We naderden deze vakantie nu eens niet vanuit de volheid en de drukte van het leven maar vanuit

een rare en onheilspellende stilte die om ons leven hing. Eigenlijk gun ik u dat u daarvan op adem komt. Dat u dit verleden deze zomer wat van u af weet te schudden. En dat wij als herboren mensen nieuwe tijden betreden!

Vrijburg Zuid

Joost Röselaers predikant voor de Vereniging van Vrijzinnig
Protestanten in Vrijburg
vrijburg.nl

Met Pinksteren werd het verhaal gelezen over de discipelen van Jezus die plotseling de geest kregen en jubelend de straat opgingen. Een dag later werd dit tafereel ook voor ons daadwerkelijk realiteit. We gingen op 1 juni massaal de straten op. Eindelijk vrijheid, las ik op social media. Wat verstaan wij onder vrijheid? Ik lees het vooral als een verlangen naar het oude normaal. Ik voel mij sinds 1 juni wat weemoedig. Deze coronatijd was immers ook een periode waarin ik geënthousiasmeerd werd door de verhalen over een nieuw normaal. Er werd een appèl gedaan op onze verbeelding. Ook kerken deden mee aan dit creatieve proces. Het Bijbelse verhaal reikte elementen aan om de verbeelding te voeden. Is dat nu allemaal voorbij? Aan kerken om ook de komende maanden, in het komend seizoen, de hoop levend te houden op een beter normaal.

Willem de Zwijgerkerk Zuid

Frans Schouwenaar diaconale werkgroep Willem de Zwijgerkerk
willemezwijgerkerk.nl

De Willem de Zwijgerkerk werkt in de zomermaanden samen met de Oranjekerk en De Thomas gedurende zes zondagen. Deze kerkdiensten zijn online te volgen. De Oranjekerk en de Willem de Zwijgerkerk blijven dicht. De twee zomerdiensten in De Thomas kunnen wellicht worden bezocht als deze kerk in juli weer open gaat. Ook bezoekers van de Willem de Zwijgerkerk zijn daar dan welkom. Als u wilt komen, meldt u zich dan van tevoren aan via dethomas.nl. Wanneer de diensten in de Willem zullen worden hervat leest u in *Perspectief*. Per 1 september neemt onze interim-pastor Hanna van Dorssen afscheid van ons in verband met haar predikantschap in de Zaanstreek. Op zondag 26 juli gaat zij voor in de Thomaskerk en nemen we afscheid van haar.

Ook in de zomer bent u op zondag- en woensdagmorgen van 10.00 tot 12.00 uur welkom in de Willem de Zwijgerkerk om te mediteren, te bidden of een lichtje aan te steken en te luisteren naar muziek. In augustus met nog een extra accent op de muziek. Toen ik een vorige keer schreef: 'We lopen zo al vooruit op een pijler uit ons plan voor onze toekomst. Namelijk met hulp van een leefgemeenschap elementen uit de kloostertraditie inbrengen in ons gemeentelieven. We zijn benieuwd wat voor effect dit zal hebben', wist ik niet dat geïnteresseerde mensen op ons plan af zouden komen. Dat is een mooie verrassing. We zijn met hen in gesprek.

Dicht op de huid, Bijbelverhalen meemaken

Dicht op de huid, Bijbelverhalen meemaken is een verhalenbundel van verhalenverteller en gemeentelid van de Keizersgrachtkerk Guido de Bruin. Figuren uit bekende en minder bekende Bijbelverhalen komen zelf aan het woord. Van zich laten horen: Sara, Elia en Petrus maar ook de duif in het Noach-verhaal en het huis van de verloren zoon. Met tips om zelf aan het werk te gaan met de teksten. Je kunt hem uitnodigen om een verhaal te komen vertellen. In het vorige nummer van *Kerk in Mokum* is een pinksterverhaal opgenomen uit het boek. Uitgever: Berne Media, uitgeverij abdj van Berne, € 17,90. guidodebruin.net

Kerken en slavernijverleden

Op 1 juli wordt jaarlijks in het Oosterpark herdacht dat op diezelfde dag in 1863 de slavernij in Suriname en op de Nederlandse Antillen werd afgeschaft. Toespraken over de rol van de kerken en het slavernijverleden op een symposium vorig najaar, o.a. georganiseerd door de Evangelisch-Lutherse Gemeente, en de winnende bijdragen van een essaywedstrijd toegespitst op de vraag wat de kerken kunnen doen met dit verleden, zijn in een bundel opgenomen. Daarnaast staan er vier voorbeelden in van prediking en Bijbeluitleg rond dit thema. Het boek besluit met: hoe gaan wij als kerken om met de Afro-Surinaamse spirituele traditie, hoe kunnen wij ons cultureel archief opscho-

nen en wat moet er gebeuren aan compensatie en genoegdoening? Het boek *Heilzame Verwerking van het Slavernijverleden voor 'wit' en 'zwart'* is te bestellen door een email te sturen naar slubdenhaag@hetnet.nl, € 18.50.

Pride kerkdienst: dit jaar online

Vanwege de coronacrisis is ook *Pride* dit jaar afgelast. Maar er is wel een online *Pride* kerkdienst. Het thema is 'In de hoofdrol: wie zeggen de mensen dat ik ben?' Voorganger: ds. Wielie Elhorst. Speciale gasten: COC-medewerker en gemeenteraadslid Simion Blom en operazangeres Francis van Broekhuizen.
Zo. 2 aug. Keizersgrachtkerk, 10.30 uur, uitgezonden via: keizersgrachtkerk.nl

COLUMN

'Ik zou eigenlijk moeten mediteren'

Jonatan Bartling,
pionier bij Zinnig Noord, zinnignoord.nl

Reageren? Mail naar
redactie@protestantsamsterdam.nl

Al jarenlang knaagt het: ik zou eigenlijk moeten mediteren. Allerlei wijze mensen doen het en bij Zinnig Noord komen we telkens weer achter het belang van bewustzijn. Het bewustzijn van je dromen en drijfveren, je patronen, je angsten. Maar al jarenlang begin ik er niet aan. Waarom? Ben ik bang voor de leegte, of juist voor wat ik tegenkom, of...?

Nu ben ik begonnen! Stukje bij beetje, eerst tien minuten en toen toch maar vijf om weer op te bouwen naar tien. In de tijd voor Pasen, de veertigdagentijd (quarantaine!), deed ik het zelfs elke dag, nu hanteer ik de 5/7-regel, 1 of 2 dagen in de week hoeft het niet, dat geeft wat lucht.

Ik gebruik een app (*making sense*) en dat maakt enorm verschil, want nu hoef ik mezelf er 's ochtends alleen maar van te overtuigen dat ik even moet gaan zitten en op het knopje moet drukken en hupla, de rest gaan vanzelf. De maker, filosoof en neurowetenschapper Sam Harris is ook heerlijk nuchter. Er is geen ander doel dan je steeds meer bewust te zijn van wat er gebeurt: in je lichaam, om je heen en bovenal in je hoofd. En wat gaat er daar veel rond.

Alles komt langs en dus ook de enge dingen: boosheid, angst, onzekerheid. Mijn grootste ontdekking: dat is lang niet zo eng als ik vreesde! Waarom? Omdat die gedachten en emoties

zo vluchtig blijken als de wind. Hoe lang kun je echt boos zijn als je de emotie op voelt komen, maar de boosheid zelf niet voedt met boze gedachten en zelfrechtvaardiging. Een paar minuten? Normaal kom ik daar niet achter, want ik laat me ofwel totaal meeslepen of ik vlucht in afleiding. Maar in een meditatie, in de veilige rol van observator, kan ik er best makkelijk bij zijn. Er is een wereld van verschil tussen 'ik ben kwaad!' en 'er is boosheid in mij, zo ongeveer rond mijn maaggebied'. Zo wordt weer eens een cliché bewaarheid: een mens lijdt het meest door het lijden dat men vreest.

Wouter van Duijn (28) leidt als een van de vrijwilligers de tienerclub van de Noorderkerk en speelt af en toe piano tijdens de kerkdienst. Wouter groeide op in Amsterdam, kwam toen ook al in de Noorderkerk, studeerde Industrieel ontwerpen in Delft en woont sinds drie jaar weer in Mokum. Hier werkt hij bij een softwarebedrijf. Bij terugkomst in Amsterdam bezocht hij diverse kerken, maar hij voelt zich het meest thuis in de Noorderkerk.

'De tienerclub van de Noorderkerk komt normaal gesproken om de week bij elkaar op vrijdagavond in buurtkerk Hebron. Vroeger hoorde Hebron als wijkgebouw bij de Noorderkerk en ging ik daar als tiener al naar club. Meestal zijn er zo'n 10 van de 15 jongens en meiden tussen de 12 en 14 jaar. Veel van hen zitten zondag ook in de kerk en zoeken elkaar na de dienst op. We starten met een inhoudelijk gedeelte in kleine groepjes aan de hand van een thema. Bijvoorbeeld hoe kun je op school vorm geven aan je geloof? Of wat hebben duurzaamheid en geloof met elkaar te maken? Het is mooi om de diepgang te zoeken. Eerst geven ze vaak direct antwoord om van de vraag af te zijn. Maar als je wat langer doorpraat, kunnen er goede gesprekken ontstaan. Waar heb je het nog over het geloof met leeftijdsgenoten? Het is fijn dat wij zo'n plek kunnen bieden. Daarna doen we een spel of iets anders ontspannends. Want ook dat is van groot belang. Je ziet vriendschappen ontstaan en de meesten stromen gezamenlijk door naar de Koffiebar, de opvolger van de tienerclub. Vorig jaar gingen we met de tienerclub op kamp. Er is geen onvertogen woord gevallen en de tieners hebben oog voor de ander. Daar geniet ik van! Hopelijk kunnen we elkaar snel weer zien zonder computerscherm ertussen.'

Iris Stekelenburg-van Halem

Foto: Maartje Beels

HART & ZIEL

COLUMN

Het roer gaat om

Margrietha Reinders,
buurtdominee Betondorp Bloeit

Reageren? Mail naar
redactie@protestantsamsterdam.nl

Back to business staat te lezen op een reus-achtig billboard aan de kant van de weg. Een bekende Nederlander met een gestreepte stropdas en bretels staat er flitsend op afgebeeld met een tandpastalach, breeduit wenkend naar het voorbijsnellend publiek.

Ik moet even knippen met mijn ogen: zie ik het goed? Om mij heen raast de stad weer als vanouds, met haar stroom fietsers en voortsnelend verkeer. Terrasjes staan uitnodigend op nieuwe klanten te wachten. Alles ademt zomer en leven, zelfs het treurige pleintje met de afhaalchinese. Toch blijft er iets bij mij haken.

In mijn geheugen staan nog de beelden gekerfd van mensen in de buurt, die maandenlang verstoken waren van contact. Alle kleine liefdevolle dingen die mensen voor elkaar deden, de ontmoetingen op het plein, in tuintjes, op de stoep. Een groeiend contact tussen bewoners, die elkaar voorheen niet kenden. Ondanks alle groei en bloei in onze stad voel ik een soort weemoed. Eigenlijk wil ik al die jachtigheid, de prestatiedruk, het drukke consumeren, de volle agenda, het netwerken en regelen, niet terug. De broze stilte en aandachtigheid, de diepere verbinding tussen mensen, zijn me dierbaar geworden.

Gelukkig zijn er ook andere geluiden dan die van het schreeuwerige billboard! Tegenstemmen die wijzen op de les die er te leren valt uit de maanden die achter ons liggen. Over duurzaamheid, solidariteit, zorg en aandacht voor de kwetsbaarheid en kracht van alle leven. Over een nieuwe economie, samenwerking wereldwijd.

'Het roer gaat om', roep ik in gedachten naar de schreeuwerige man met de stropdas. Hij lijkt ineens een beetje meelijwekkend.

Colofon

Kerk in Mokum maandblad
zomer 2020,
jaargang 11, nummer 6
Protestantse Kerk Amsterdam
Nieuwe Herengracht 18
1018 DP Amsterdam

Hoofdredactie:
Hanna van Dorssen

Eindredactie:
Baukje Bos-Burggraaff

Bureauredactie: Iris Stekelenburg,
abcredactie.nl

Contact:
redactie@protestantsamsterdam.nl
of 020 53 53 700

Abonnement: Een abonnement opgeven of opzeggen doet u via abonnements@protestantsamsterdam.nl of 020 53 53 700 (9.00 uur-17.00 uur). Eenmaal per jaar wordt u uitgenodigd een vrijwillige bijdrage te betalen. Rek. nr. NL68 RABO 0373 7414 80 t.n.v. Protestantse Gemeente te Amsterdam inz. Kerkblad.

Verschijningsfrequentie:
Kerk in Mokum verschijnt 10x per jaar, 5x als blad van 14 pagina's en 5x als agenda van 6 pagina's. Het volgende nummer komt uit op 8 september 2020.

Vormgeving: Studio Edens, Amsterdam

Druk: Vellendrukkerij BDU - Barneveld

 Protestants020

 ProtestantseKerkAmsterdam

protestantsamsterdam.nl

protestantse kerk
amsterdam

Pleisterplaats voor de ziel